

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE KALINOV NA
OBDOBIE 2015 - 2023**
(Aktualizácia s predĺžením platnosti)

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce na roky 2015 - 2023
Územné vymedzenie :	Prešovský kraj, okres Medzilaborce, obec Kalinov
Dátum schválenia PHSR:	
Obdobie platnosti:	2015 - 2023
Verzia	1.0

1	Úvod.....	4
2	Základné informácie o obci	8
2.1	História obce	8
2.2	Geografická poloha	9
2.3	Prírodné pomery a klíma	9
2.4	Krajinná štruktúra.....	12
3	Analytická časť	13
3.1	Analýza vnútorného prostredia	13
3.1.1	Demografia.....	13
3.1.2	Bývanie.....	15
3.1.3	Trh práce a nezamestnanosť.....	16
3.1.4	Občianska a technická vybavenosť	18
3.1.4.1	Občianska vybavenosť	18
3.1.4.1.1	Vzdelávanie	18
3.1.4.1.2	Šport a športové zariadenia.....	18
3.1.4.1.3	Zdravotníctvo.....	18
3.1.4.1.4	Sociálne služby	18
3.1.4.1.5	Cestovný ruch a rekreácia.....	19
3.1.4.1.6	Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky	19
3.1.4.2	Technická infraštruktúra	19
3.1.4.2.1	Cestná sieť a dopravné systémy	19
3.1.4.2.2	Vodné hospodárstvo	20
3.1.4.2.3	Energetické hospodárstvo.....	20
3.1.4.2.4	Telekomunikácie	20
3.1.4.2.5	Odpadové hospodárstvo	20
3.1.4.3	Štandardy minimálnej vybavenosti obce	21
3.2	Analýza vonkajšieho prostredia	22
3.3	Ex post hodnotenie	27
3.4	Zhodnotenie súčasného stavu územia - SWOT analýza	28
3.5	Identifikácia potrieb a možností rozvoja.....	31
4	STRATEGICKÁ ČASŤ.....	32
5	PROGRAMOVÁ ČASŤ	33
5.1	Ukazovatele.....	34

5.2	Projektové zámery.....	35
5.3	Projektové zámery so spracovanou štúdiou / projektovou dokumentáciou / vydanými povoleniami	36
6	REALIZAČNÁ ČASŤ.....	38
6.1	Akčný plán	38
7	FINANČNÁ ČASŤ.....	39
8	ZÁVER	41
9	Použité zdroje.....	42
	Tabuľka 1. Formulár Ú1 - Harmonogram spracovania.....	4
	Tabuľka 2. Proces spracovania	5
	Tabuľka 3. Prehľad operačných programov a riadiacich orgánov	7
	Tabuľka 4. Základná charakteristika obce (k 31.12.2014).....	8
	Tabuľka 5. Výmera územia obce v hektároch.....	12
	Tabuľka 6. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia	13
	Tabuľka 7. Pohyb obyvateľstva (2005-2014)	14
	Tabuľka 8. Byty podľa typu budov	15
	Tabuľka 9. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %).....	16
	Tabuľka 10. Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci	16
	Tabuľka 11. Trvalo bývajúcce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity.....	16
	Tabuľka 12. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo, odvetvia ekonomickej činnosti rok 2011....	17
	Tabuľka 13. Vybavenosť obce	21
	Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2005 do roku 2014.....	13
	Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2014)	13
	Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce	14
	Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa vierovyznania obyvateľov.....	14
	Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania.....	15
	Obrázok 1. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi.....	11

1 Úvod

V súlade so zákonom NR SR č. 309/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja, obec Kalinov aktualizuje strednodobý strategický dokument s názvom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kalinov s výhľadom do roku 2023 (ďalej len PHSR). Tento dokument na základe spracovania aktuálnych a relevantných štatistických údajov, ako aj verifikovaných údajov, výstupov z analytickej časti, SWOT analýzy a identifikovaných potrieb – predpokladov rozvoja, navrhne stratégiu rozvoja obce.

Stratégia, ktorej ciele a priority budú stanovené s ohľadom na existujúce endogénne zdroje a vplyv exogénnych zdrojov, bude rešpektovať reálne možnosti čo najefektívnejšieho využitia a zhodnotenia definovaného jedinečného prírodného a kultúrno-historického potenciálu s cieľom rozvoja miestnej ekonomiky, jedného z predpokladov dosiahnutia vyššej kvality života obyvateľov.

Obsah PHSR je definovaný nasledovne:

Analytická časť je založená na databáze informácií a ukazovateľov, obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia, ako aj príležitosti vo využívaní vnútorného potenciálu územia.

Strategická časť definuje stratégiu rozvoja obce pričom zohľadňuje jeho vnútorné špecifiká a stanovuje strategický a špecifické ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia obce.

Programová časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce.

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

PHSR bol spracovávaný v priebehu roku 2015

Tabuľka 1. Formulár Ú1 - Harmonogram spracovania

Termín	2015		2016
	XI	XII	I.
Prípravná fáza			
Analytická časť			
Strategická časť			
Programová časť			
Realizačná časť			
Finančná časť			
Finalizácia a schvaľovanie			

Tabuľka 2. Proces spracovania

Zapojenie aktérov regionálneho rozvoja	<ul style="list-style-type: none"> - externou spoločnosťou - v spolupráci:<ul style="list-style-type: none"> o s externými odborníkmi o so starostom obce o so zamestnancami obce - konzultovaný:<ul style="list-style-type: none"> o s poslancami OZ - pripomienkovaný:<ul style="list-style-type: none"> o širokou verejnosťou
Zapojenie verejnosti	<ul style="list-style-type: none"> - prostredníctvom online dotazníkového prieskumu na webovej stránke obce, - vyplnením distribuovaného dotazníka v tlačenej podobe - možnosťou konzultácií na OcÚ
Zohľadnenie názorov verejnosti	<ul style="list-style-type: none"> - zapracovanie výstupov z dotazníkového prieskumu do pripravovaného dokumentu
Publicita	<ul style="list-style-type: none"> - informácie zverejňované na webovej stránke - informácie zverejňované na úradnej tabuli - informácie poskytované na zasadnutiach OZ
Financovanie spracovania	<ul style="list-style-type: none"> - z rozpočtu obce

Obec Kalinov plánuje prostredníctvom intervencií do územia v programovom období 2014 – 2020 definovaných v tomto dokumente komplementárne nadviazať na ďalšie stratégie, plány a programy, ktoré zameraním svojich intervencií môžu prispieť k dosahovaniu cieľov a rastu konkurencieschopnosti obce.

Svojím tematickým zameraním bude PHSR v nadväznosti a doplnkovosti s nasledujúcimi aktuálnymi / pripravovanými dokumentmi:

miestna úroveň:

- Plán komunitných služieb
- Stratégia CLLD

úroveň PSK:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK na obdobie 2008-2015, sprac. 2008, aktualizovaná verzia sprac. 2010
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území PSK, 2009, dodatok 2011
- Program rozvoja vidieka PSK, 2015
- Rozvojová stratégia PSK pre cestovný ruch, 2009
- Stratégia PSK pre podporu a rozvoj podnikania, 2009
- Analytická štúdia efektívnosti pri využívaní energií v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, rozpracované 2015

- Program energetického manažmentu PSK, rozpracované 2015
- Stratégia destinačného marketingu cestovného ruchu PSK, Prešov, 2014
- Generel dopravnej infraštruktúry, rozpracované 2015
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb na území PSK, 2009, dodatok sprac. 2011
- Konceptia rozvoja informačného systému PSK, 2009
- Stratégia rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy, 2014
- Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja na roky 2011 – 2015, sprac. 2013
- Regionálna integrovaná územná stratégia PSK, rozpracované 2015
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania na území PSK na obdobie 2013 – 2015

národná úroveň

- Partnerská dohoda SR 2014-2020
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
- Národný program reforiem Slovenskej republiky 2013
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Program stability Slovenskej republiky na roky 2012 až 2015
- Operačné programy SR financované z Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020
- Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2012 – 2016
- Národný strategický plán rozvoja vidieka pre programové obdobie 2007 – 2013
- Program rozvoja vidieka 2014-2020
- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku
- Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 - 2015
- Konceptia vodohospodárskej politiky SR do roku 2015
- Národný strategický plán rybného hospodárstva SR 2007 - 2013
- Operačné programy SR na programové obdobie 2007 – 2013
- Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
- Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
- Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov

nadnárodná úroveň

- Stratégia Európa 2020
- Program cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2014-2020

Prostredníctvom výziev v rámci jednotlivých operačných programov budú môcť žiadatelia/prijímatelia získať nenávratný finančný príspevok na realizáciu aktivít v oblastiach stanovených v súlade s cieľmi Slovenskej republiky rešpektujúcich ciele EÚ.

Tabuľka 3. Prehľad operačných programov a riadiacich orgánov

Operačný program	Riadiaci orgán
Ludské zdroje (EZ)	MPSVR SR
Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR
Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR
Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR
Rozvoj vidieka	MPaRV SR
Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR
Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR
Technická pomoc (TP)	ÚV SR
Európska územná spolupráca: <u>Program cezhraničnej spolupráce:</u> Poľsko – Slovenská spolupráca ENI Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2014 – 2020	MPaRV SR
<u>Program nadnárodnej spolupráce</u> Stratégia Európa ETC Dunaj	ÚV SR
<u>Programy medziregionálnej spolupráce</u> <u>INTERREG</u> <u>ESPN</u> <u>URBACT</u>	MH SR MDVRR SR MDVRR SR

2 Základné informácie o obci

Tabuľka 4. Základná charakteristika obce (k 31.12.2014)

Kód obce	520314
Názov okresu	Medzilaborce
Názov kraja	Prešovský samosprávny kraj
Štatút obce	obec
PSČ	06801
Telefónne smerové číslo	057
Prvá písomná zmienka o obci rok	1595
Celková výmera územia obce [ha]	1379,39
Počet obyvateľov	273
Hustota obyvateľstva na km²	19,80

2.1 História obce

Kalinov - názov obce - má pravdepodobne súvis s názvom kra kalina (ker s červenými plodmi, lat. Vibornum), ktorý rastie na okraji okolitých lesov dodnes. V stredovekých listinách sa obec objavuje pod názvom Kalenó.

Obec vlastnili v druhej polovici 16. storočia humenský magnáti Drugethovia, ktorí v tomto kraji vládli od r. 1321 (podľa iných historických údajov už od roku 1310) do roku 1684. Patrili im rozsiahle zemľínske majetky. V 17. st. po Drugethovcoch obec patrila rodinám Csákyovcov a neskôr Szirmayovcom. V archívnych písomnostiach sa po prvý raz spomína r. 1595. Obec mala v roku 1715 opustených 8 a obývaných 14 domov a mala vlastný vodný mlyn. V r. 1787 mala obec už 43 domov s 282 obyvateľmi. V prvej polovici 19. storočia, v roku 1828 obec mala 50 domov s 389 obyvateľmi a pílu s gátom, ktorú dal postaviť Arczo Jutkovič. Píla bola postavená povyššie obce pod Debrou, jej základy existujú dodnes. Denne tu pracovalo približne 20 chlapov z Kalinova. Píla bola v r. 1895 zlikvidovaná. Obyvatelia sa živili aj prácou v okolitých lesoch. Okrem pílenia a zväžania dreva sa zaoberali uhliarstvom, neskôr pastierstvom a poľnohospodárstvom.

Archeologické nálezy z predhistorického obdobia nie sú známe.

Z doby rímskej sa v Kalinove našiel vzácny poklad, z ktorého sa zachovalo 21 mincí. Tento nález potvrdzuje, že obec Kalinov ležala na ceste, resp. v blízkosti cesty z Potisia k Baltu. Nález mincí z Kalinova obsahoval denáre rímskych cisárov (21 mincí o celkovej váhe 1,5 – 2 kg), a na naše územie sa dostal pravdepodobne okolo roku 200 n.l.

Vojnové udalosti koncom roku 1914 a začiatkom roku 1915 zanechali stopy aj na tomto území. Ofenzíva ruských vojsk donútila rakúsko-uhorskú armádu k ústupu do Karpát. Ruské jednotky prekročili Karpaty v priestore Lupkowského priesmyku a obsadili okolité obce, medzi nimi Kalinov, Palotu, Vydraň a ďalšie. Počas 1.svetovej vojny takmer dve tretiny obyvateľov presťahovali vtedajšie úrady z Kalinova i okolitých podhorských obcí k Trebišovu a do Miškolca. Vrátili sa až na jar r. 1915, sľubované náhrady škôd však nedostali. Chudobní roľníci a lesní robotníci i naďalej žili a pracovali v ťažkých podmienkach. Nespokojnosť so životnou situáciou a chudobou prejavili obyvatelia Kalinova a okolitých obcí na manifestáciách v Medzilaborciach r. 1920. Výsledkom nespravodlivého režimu a nepriaznivej hospodárskej situácie bola aj Čertzniansko-haburská vzbura v r. 1935. Sociálne pomery za tzv. slovenského štátu boli pre obyvateľov obce Kalinov tiež veľmi nepriaznivé. Obyvatelia Kalinova sa zúčastnili bojov v 2.svetovej vojne. V bojoch padlo 9 obyvateľov obce a 3 zahynuli pri frontových prestrelkách. Obec Kalinov bola oslobodená 21. septembra 1944 ako prvá v bývalom Československu, pričom hranica bola paradoxne určená už bez Podkarpatskej Ukrajiny. (Zdroj: www.kalinov.net)

2.2 Geografická poloha

Obec Kalinov sa nachádza v severovýchodnej časti Prešovského samosprávneho kraja v okrese Medzilaborce. Kataster obce sa rozkladá v severnej časti okresu Medzilaborce, približne 7 km od mesta Medzilaborce. Zo západu susedí s katastrálnym územím obce Habura. S katastrálnym územím mesta Medzilaborce susedí zo západu a z východu. Na severe katastra sa nachádza štátna hranica s Poľskom.

Povrch katastra je výrazne členitý. Najnižší bod katastra sa nachádza v nadmorskej výške 400 m.n.m a najvyšší 845 m.n.m. Stred obce leží približne vo výške 453m.n.m.

2.3 Prírodné pomery a klíma

Klíma

Prešovský kraj má najchladnejšie a najdaždivejšie podnebie na Slovensku, avšak klimatické podmienky v jednotlivých regiónoch sa líšia.

Katastrálne územie obce sa nachádza v severnej časti okresu, ktorú radíme do chladnej klimatickej oblasti. Nižšie položené územia okresu radíme do mierne teplej a najnižšie do teplej klimatickej oblasti. Priemerná ročná teplota je 7,3°C, úhrn priemerných ročných zrážok je 776 mm.

Geomorfológia a geológia

Obec sa nachádza v geomorfologickom celku Laboreckej vrchoviny. Tento geomorfologický celok patrí do Nízkych Beskýd, subprovincie vonkajších východných Karpát, subsystému Karpaty.

Laborecká vrchovina, do ktorej patrí celý okres Medzilaborce, vrátane obec Kalinov je geologicky jednotvárný celok s typom flyšového pásma s príkrovo - vrásovou stavbou. Typický geologický flyšový vývoj sa prejavuje striedaním paleogenných pieskovcových vrstiev, vnútrokarpatského paleogénu, miestami so zlepenkami a flyšovými vývoji s premenlivým podielom pieskovcov, ílovcov a slieňovcov vo vnútrokarpatskom paleogéne.

Prírodné pomery a chránené územia

Katastrálne územie obce patrí do CHKO Východné Karpaty (veľkoplošné chránené územie). CHKO Východné Karpaty tvorí severozápadnú prihraničnú časť z územia pôvodnej chránenej krajinskej oblasti, ktorá nebola začlenená do národného parku Poloniny. Územie je budované flyšovými súvrstviami, najmä ílovcami a pieskovicami.

Oblasť sa vyznačuje bohatými lesmi, ktoré sú hlavným ekostabilizačným prvkom krajiny a vhodným prostredím pre rastlinstvo i živočíšstvo viazané na lesné prostredie. V jej maloplošných chránených územiach sú zachované prirodzené jedľové bučiny situované na flyšových svahoch Laboreckej vrchoviny. V ich bohatom bylinnom kryte sa vyskytuje kostrava horská, ostružina srstnatá, lipkavec marinkový .

Do časti územia obce zasahuje aj chránené územie európskeho významu Danová, pričom územie patrí pod správu CHKO Východné Karpaty. Oblasť sa rozprestiera celkovo na 898,48 hektároch, a zasahuje do troch katastrálnych území (Kalinov, Medzilaborce a Vydraň). Územie je chránene z dôvodu výskytu vzácnych biotopov: lužné vrbovo – topoľové jelšové lesy, nížinné a podhorské kosné lúky, bukové a jedľové kvetnaté lesy a z dôvodu výskytu chránených živočíšnych druhov: kunka žltobruchá, mlok karpatský, vydra riečna, fúzač alpský, rys ostrovid, ohniváček veľký, spriadač kostihojový, podkovár malý, uchaňa čierna, netopier obyčajný, medveď hnedý, vlk dravý a bystruška Zawadského.

Obec taktiež patrí medzi obce, na území ktorých sa nachádza chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina. Územie CHVÚ sa nachádza na katastrálnych územiach vybraných obcí v okrese Humenné, Medzilaborce, Stropkov, Svidník.

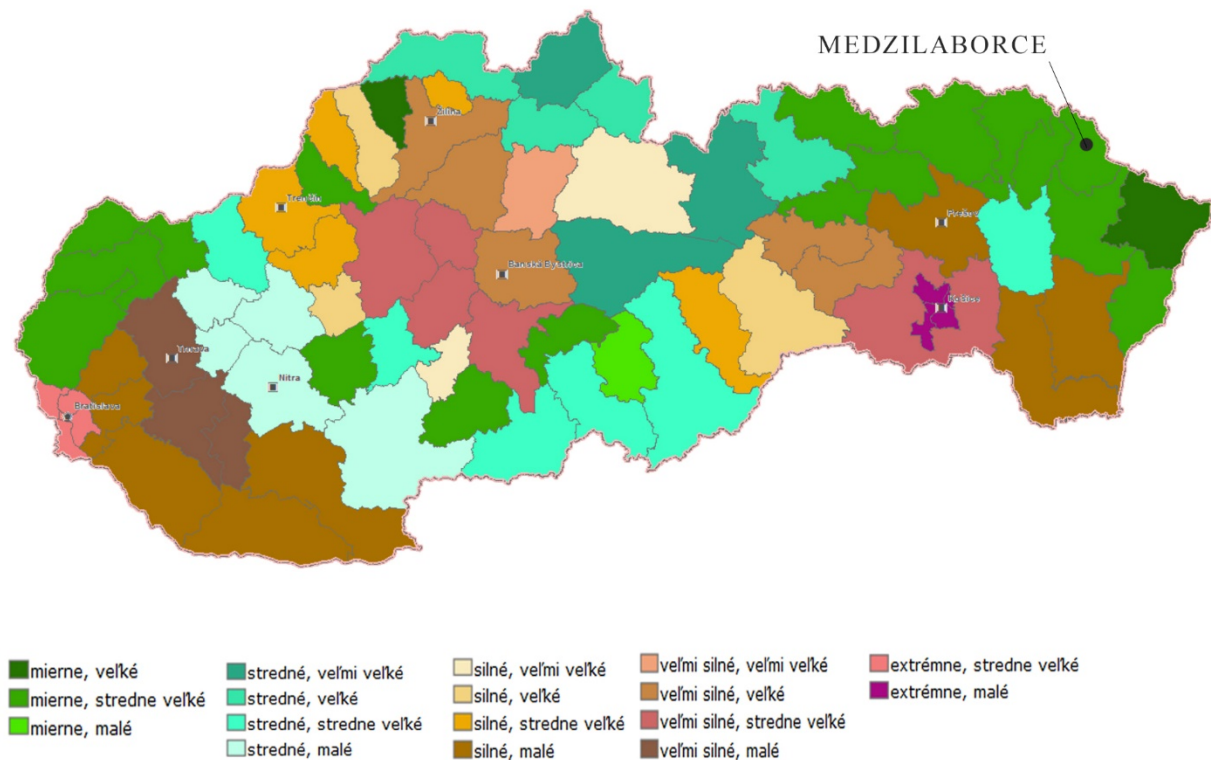
Prírodné bohatstvo Chráneného vtáčieho územia Laborecká vrchovina je mimoriadne cenné z hľadiska zachovalosti lesných porastov, ktoré tvoria takmer polovicu rozlohy územia. Impozantná je predovšetkým pralesovitá štruktúra s pôvodným zložením lesných

spoločenstiev. Významné sú zachovalé porasty mohutných starých bukov a porastové zmesi buka s dnes už vzácnej jedle bielej, javorom horským, brestom horským, či jaseňom štíhlym. Staré lesné porasty, bohaté na množstvo bútl'avých stromov, či dutín vytesaných d'atľami, sú domovom dnes už vzácných druhov dravcov a sov. Významnú časť územia (cca 30 %) tvorí aj mozaikovitá poľnohospodárska krajina spolu s lúkami a pasienkami, ktoré poskytujú vhodné biotopy pre ďalšie chránené druhy vtákov. Práve pre tieto prírodné hodnoty bola Laborecká vrchovina zahrnutá medzi 38 chránených vtáčích území. (Zdroj: www.dravce.sk)

Prírodná rezervácia Pod Demjatou sa nachádza v doline Hlbokého potoka na hranici katastrov obcí Kalinov a Habura. Územie Pod Demjatou bolo za prírodnú rezerváciu vyhlásené roku 1986 MK SR. Patrí do územia CHKO Východné Karpaty. Na území PR Pod Demjatou o výmere 2,04 ha je chránený spoločný výskyt štyroch druhov plavúňov na flyšovom podklade Laboreckej vrchoviny: plavúnika splošteného, chvostníka jedľovitého, plavúňa pučivého a plavúňa obyčajného. Z významných druhov kvetnatých bučín tu rastie lipkavec okrúhlostý. Lokalita na lesnom pôdnom fonde má mierne vlnitý reliéf miestami so značným sklonom (až 55 stupňov) k potoku. (www.kalinov.net)

Obrázok 1. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi

2.4 Krajinná štruktúra

Katastrálne územie obce Kalinov sa nachádza v značne členitom teréne, preto tu dominujú najmä lesné pozemky a trvalé trávnaté porasty. Lesné pozemky tvoria takmer 59% z celkovej výmery územia.

Na sledovanom území je veľmi málo zastúpená orná pôda, len 48,81 hektára (3,54%), ovocné sady úplne absentujú.

Tabuľka 5. Výmera územia obce v hektároch

Výmera územia obce v hektároch					
Celková výmera územia obce	Poľnohospodárska pôda				
	Spolu	Orná pôda	Záhrada	Ovocný sad	Trvalý trávny porast
	522,39	48,81	15,63	0,00	457,95
1378,39	Nepoľnohospodárska pôda				
	Spolu	Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatná plocha
	856,00	812,65	3,41	16,67	23,27

Zdroj: ŠÚ SR

3 Analytická časť

3.1 Analýza vnútorného prostredia

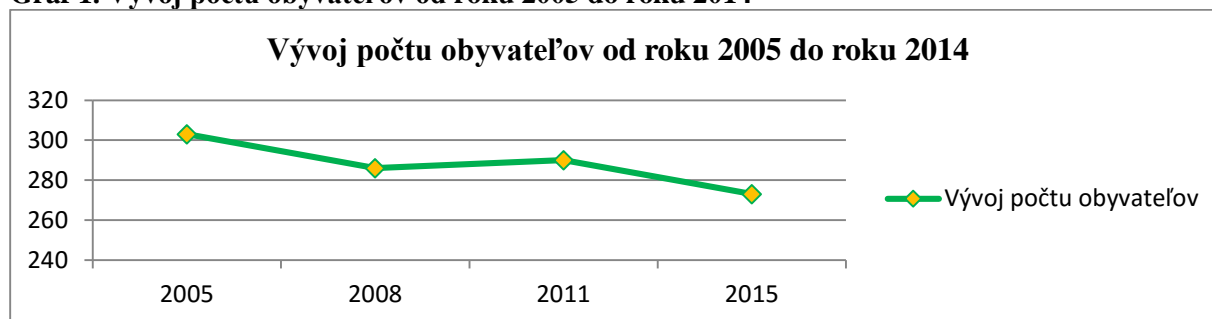
3.1.1 Demografia

Vývoj počtu trvalo bývajúceho obyvateľstva

Tabuľka 6. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia

Rok	Muži	Ženy	Spolu	Priemerný vek
2005	115	188	303	43,27
2008	104	182	286	45,49
2011	117	173	290	46,20
2014	111	162	273	48,75

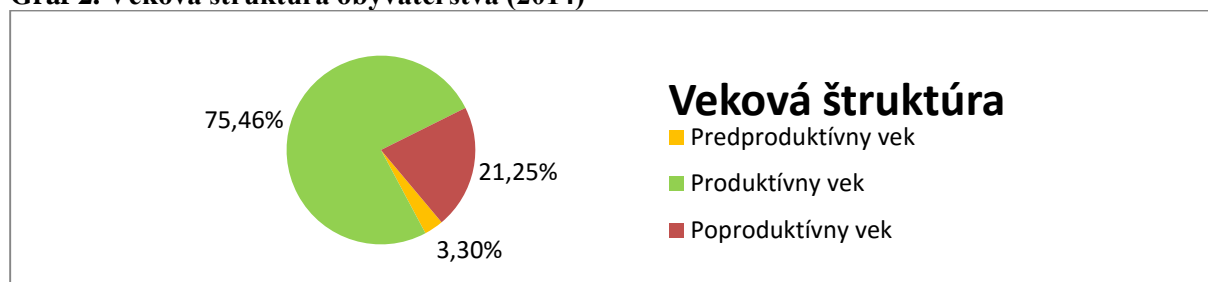
Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2005 do roku 2014

Zdroj: ŠÚ SR údaje k 31.12.2014

Z dlhodobšieho hľadiska môžeme v obci sledovať mierny pokles počtu obyvateľov.

Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2014)

Ukazovateľ	Počet	%
Predproduktívny vek	9	3,30
Produktívny vek	206	75,46
Poproduktívny vek	58	21,25

Zdroj: ŠÚ SR

Najväčšiu časť obyvateľov obce tvoria obyvatelia v produktívnom veku (celkovo 75,46%). V obci sa nachádza nízky počet obyvateľov do 14 rokov len 3,30% z celkového počtu

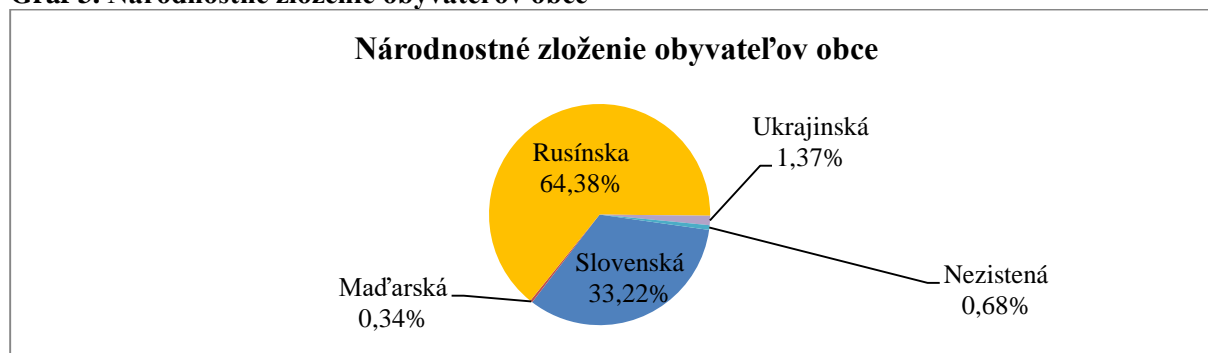
obyvateľov. Tento stav je ovplyvnený nízkou natalitou a z hľadiska demografickej prognózy nie je pozitívny.

Tabuľka 7. Pohyb obyvateľstva (2005-2014)

Ukazovateľ	Počet v rokoch			
	2005	2008	2011	2014
Natalita	3	1	0	0
Mortalita	4	2	5	2
Priťahovaní	2	2	8	0
Vystaňovaní	2	7	5	4
Celkový prírastok	-1	-6	-2	-6

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce

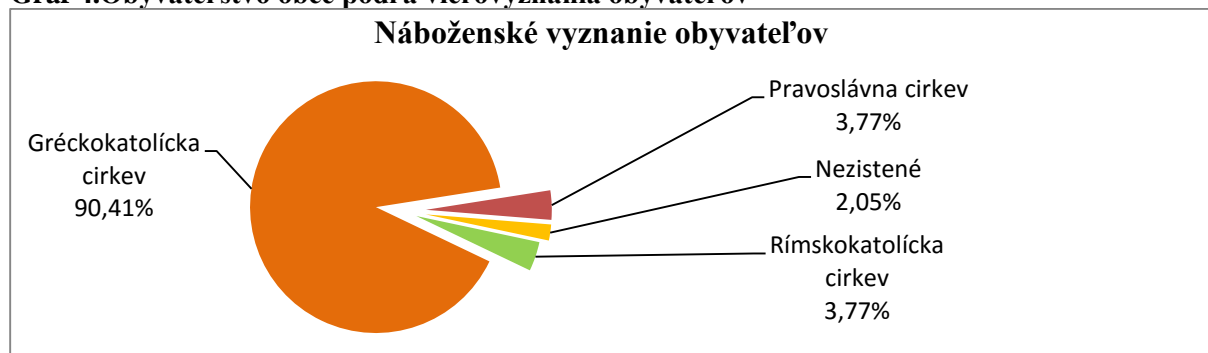

Slovenská	Maďarská	Rusínska	Ukrajinská	Nezistená
97	1	188	4	2

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Najväčší počet obyvateľov obce sa hlásil pri sčítaní obyvateľov domov a bytov v roku 2011 k rusínskej národnosti, celkovo 64,38%. K slovenskej národnosti sa hlásilo 33,22% trvalo bývajúcich obyvateľov. V obci bola zastúpená taktiež maďarská a ukrajinská národnosť.

Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa vierovyznania obyvateľov

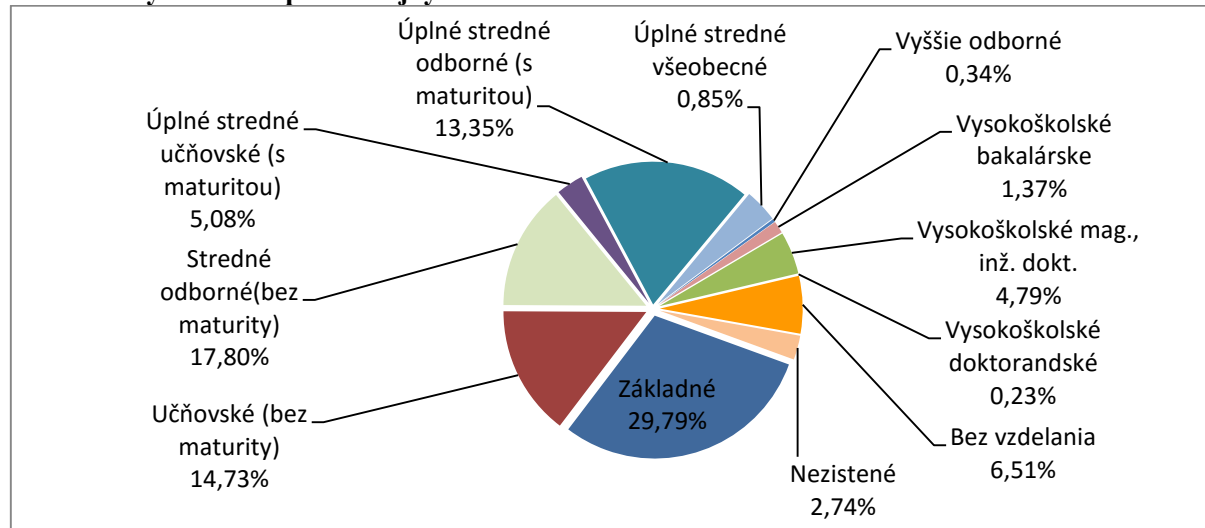
Rímskokatolícka cirkev	Gréckokatolícka cirkev	Pravoslávna cirkev	Nezistené
11	264	11	6

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

V náboženskom vyznaní obyvateľov prevláda gréckokatolícke vierovyznanie. Toto vyznanie tvorí v porovnaní s ostatnými 90,41%. V obci sa obyvatelia hlásia aj ku rímskokatolíckej cirkvi a pravoslávnej cirkvi.

Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Vzdelanie	Podiel (%)
Základné	29,79%
Učňovské (bez maturity)	14,73%
Stredné odborné (bez maturity)	17,80%
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	5,08%
Úplné stredné odborné (s maturitou)	13,35%
Úplné stredné všeobecné	0,85%
Vyššie odborné	0,34%
Vysokoškolské bakalárske	1,37%
Vysokoškolské mag., inž. dokt.	4,79%
Vysokoškolské doktorandské	0,23%
Bez vzdelania	6,51%
Nezistené	2,74%

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

3.1.2 Bývanie

Zástavba v obci je homogénna, tvoria ju len stavby s jedným bytom. V obci bola k roku 2011 takmer jedna tretina týchto budov neobývaná.

Tabuľka 8. Byty podľa typu budov

SODB 2011	Byty v budovách s jedným bytom	Byty v budovách s dvoma bytmi	Byty v budovách s tromi alebo viac bytmi
Počet spolu	122	0	0
Neobývané	40	0	0

Zdroj: SODB 2011

3.1.3 Trh práce a nezamestnanosť

Vývoj miery nezamestnanosti od roku 2009 naznačuje, že nezamestnanosť je v okrese Medzilaborce vyššia ako priemer SR a priemer PSK. Z vývoja počtu evidovaných nezamestnaných vyplýva, že v celom regióne má nezamestnanosť kolísavý veľmi pomaly klesajúci trend. Je to spôsobené poklesom dopytu pracovných síl v dôsledku nepriaznivej ekonomickej situácie hospodárskej základne a znižovania počtu voľných pracovných miest. Medziročne sa počet evidovaných nezamestnaných znižuje a v roku 2014 predstavoval 1 362, čo je miera na úrovni 19,95 %. Je to za sledované roky druhé najväčšie priblíženie sa k úrovni priemeru PSK.

Z celkového počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie, ktorý bol v roku 2014 v okrese ML 1362 uchádzačov, 21 pochádzalo z obce Kalinov z toho 15 mužov a 6 žien.

Tabuľka 9. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)

Okres Medzilaborce											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	20,59	17,10	14,44	15,36	16,71	21,76	19,40	19,84	22,31	19,72	19,95
Muži	20,31	16,48	14,36	14,03	13,49	19,62	17,65	18,10	21,31	18,59	19,57
Ženy	20,97	17,94	14,56	17,27	21,33	25,03	21,86	22,20	23,65	21,25	20,47

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 10. Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci

Evidovaní uchádzači o zamestnanie	Obec Kalinov											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Spolu	26	17	19	18	18	29	28	19	30	22	21	
Muži	19	14	15	11	12	22	22	13	21	15	15	
Ženy	7	3	4	7	6	7	6	6	9	7	6	

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 11. Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity

Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity													
Pracujúci (okrem dôchodcov)	Pracujúci dôchodcovia	Osoby na materskej dovolenke	Osoby na rodičovskej dovolenke	Nezamestnaní	Študenti stredných škôl	Študenti vysokých škôl	Osoby v domácnosti	Dôchodcovia	Príjemcovia kapitálových príjmov	Deti do 16 rokov	Iná	Nezistená	Z toho ekonomicky aktívni
78	7	1	3	25	5	6	0	146	0	21	0	0	111

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Tabuľka 12. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo, odvetvia ekonomickej činnosti rok 2011

Odvetvie ekonomickej činnosti	Muži	Ženy	Spolu	Odvetvie ekonomickej činnosti	Muži	Ženy	Spolu
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	6	0	6	Pozemná doprava a doprava potrubím	1	0	1
Lesníctvo a ťažba dreva	5	0	5	Skladové a pomocné činnosti v doprave	0	1	1
Výroba potravín	0	2	2	Poštové služby a služby kuriérov	0	1	1
Výroba nápojov	1	0	1	Ubytovanie	1	0	1
Výroba odevov	1	0	1	Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	0	1	1
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	3	0	3	Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	0	1
Výroba papiera a papierových výrobkov	0	2	2	Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	1	0	1
Výroba chemikálií a chemických produktov	1	0	1	Vedecký výskum a vývoj	1	1	2
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	4	3	7	Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	0	1	1
Výroba a spracovanie kovov	2	0	2	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	0	1
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	8	0	8	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	5	2	7
Výroba elektrických zariadení	2	0	2	Vzdelávanie	1	2	3
Výroba strojov a zariadení i. n.	1	1	2	Zdravotníctvo	3	2	5
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	1	0	1	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	3	14	17
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	0	1	1	Sociálna práca bez ubytovania	0	2	2
Výstavba budov	1	0	1	Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	0	1	1
Špecializované stavebné práce	3	1	4	Činnosti herní a stávkových kancelárií	1	0	1
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	1	0	1	Ostatné osobné služby	0	1	1
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	3	0	3	Nezistené	4	1	5
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	2	3	5	Spolu	68	43	111

Zdroj: SODB 2011

3.1.4 Občianska a technická vybavenosť

3.1.4.1 Občianska vybavenosť

3.1.4.1.1 Vzdelávanie

Vzdelávacie inštitúcie zabezpečujúce predprimárne a primárne vzdelávanie v obci absentujú. Najbližšie školy (materské školy, základné školy, a stredné školy – gymnázium a SOŠ A. Warhola) sa nachádzajú v meste Medzilaborce.

3.1.4.1.2 Šport a športové zariadenia

V zimných mesiacoch láka turistov členitá krajina, ktorá má dobré predpoklady pre bežkárov. V okolí obce sa nachádzajú aj viaceré menšie lyžiarske vleky (Daňová, Borov, Habura).

3.1.4.1.3 Zdravotníctvo

Obyvatelia obce dochádzajú za primárnou (všeobecnou preventívnou, diagnosticko – liečebnou), sekundárnou (špecializovanou diagnosticko – liečebnou) a terciárnou (následná starostlivosť u chorých s ukončeným liečebným plánom) zdravotnou starostlivosťou do okresného mesta Medzilaborce, keďže v obci služby spojené so zdravotnou starostlivosťou nie sú dostupné.

3.1.4.1.4 Sociálne služby

Centrum sociálnych služieb Dúhový sen v Kalinove je rozpočtovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja. Zariadenie má vlastnú právnu subjektivitu. Domov sociálnych služieb má 3 organizačné jednotky, a to :

Domov sociálnych služieb - v domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V, alebo fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III.

Domov na pol ceste - v domove na pol ceste sa poskytuje sociálna služba na určitý čas fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie po skončení poskytovania sociálnej služby v inom zariadení, po skončení náhradnej starostlivosti alebo po skončení ochrannnej výchovy.

Zariadenie podporovaného bývania - v zariadení podporovaného bývania (ďalej len „ZPB“), sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v

znení zákona č. 317/2009 Z. z. a nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z. (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) ak je odkázaná na dohľad, pod ktorým je schopná viesť samostatný život. (Zdroj: www.dsskalinov.sk)

3.1.4.1.5 Cestovný ruch a rekreácia

Obec Kalinov je pre turistov lákavá z dôvodu jedinečnej prírody. V katastrálnom území obce sa nachádzajú viaceré turistické i cykloturistické trasy, ktoré sú najviac navštevované v letných mesiacoch. Obcou prechádza cykloturistický chodník Kalinov - Moszczaniec - Komancza- Nowy Lupkow- Palota – Kalinov.

3.1.4.1.6 Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky

Dominantou obce je **cerkev Nanebevzatia Panny Márie**. Cerkev bola postavená v 18. storočí. Stavba pozostáva z jednolodového priestoru s polkruhovým presbytériom, ktorý je zaklenutý pruskými klenbami.

Historickú udalosť, úzko spätú s obcou (oslobodenie obce 21. septembra 1944) pripomína Pamätník prvej oslobodenej obce na území bývalého Československa na konci II. svetovej vojny. Nachádza sa v strede obce a odhalený bol v roku 1969. Tento pamätník tvorí súsošie známeho slovenského sochára F. Gibalu. Pri pamätníku sa konajú oslavy oslobodenia.

V obci sa taktiež nachádza pamätný kameň vojakom Sovietskej armády umiestnený pri pamätníku v strede obce. Nachádza sa tu tiež cintorín padlých vojakov, ktorí zomreli pri oslobodzovaní obce.

3.1.4.2 Technická infraštruktúra

3.1.4.2.1 Cestná sieť a dopravné systémy

Cestná sieť

Obec je koncová, a z toho dôvodu ňou prechádza len jedna cesta III. triedy. V katastri obce sa nachádzajú miestne komunikácie v správe obce, ale aj lesné cesty.

Cyklotrasy

Cez katastrálne územie obce prechádza cykloturistický chodník v smere Kalinov - Moszczaniec - Komancza- Nowy Lupkow- Palota – Kalinov.

Cestná doprava

Obyvatelia obce majú cestnú osobnú dopravu v rámci okresu a kraja zabezpečenú priebežnými linkami SAD Humenné. Dopravné spojenie v rámci kraja je zabezpečené aj inými prepravnými spoločnosťami.

Železničná doprava

Obcou neprechádza železničná trať. Najbližšia železničná stanica sa nachádza približne 7 km od obce v meste Medzilaborce.

3.1.4.2.2 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Obyvatelia obce sú zásobovaní pitnou vodou prostredníctvom verejného vodovodu.

3.1.4.2.3 Energetické hospodárstvo

Zásobovanie plynom

Obec je plne plynofikovaná.

Zásobovanie elektrickou energiou

Je zabezpečené NN sieťou, ktorá je tvorená prevažne vzdušnými vedeniami v rámci celej obce. Na stĺpoch NN je umiestnené verejné osvetlenie.

3.1.4.2.4 Telekomunikácie

Telefónne rozvody

Intravilán obce je dobre pokrytý signálom všetkých operátorov poskytujúcich služby na území SR. Internetové služby sú poskytované len prostredníctvom mobilného internetu.

Obecný rozhlas

Obec má vybudovaný obecný rozhlas. Ústredňa obecného rozhlasu sa nachádza v objekte Obecného úradu. Rozvod je vedený kombinovane pomocou vlastných stĺpov a stĺpov NN (vzdušným vedením).

3.1.4.2.5 Odpadové hospodárstvo

Obec zabezpečuje vývoz tuhého komunálneho odpadu.

3.1.4.3 Štandardy minimálnej vybavenosti obce

Tabuľka 13. Vybavenosť obce

Výber ukazovateľov	Odporúčaná vybavenosť	Stav v obci
Školstvo		
Materská škola	•	Nie
Telovýchova a šport		
Ihrisko pre deti	•	Nie
Ihrisko pre mládež a dospelých	•	Nie
Ihrisko maloplošné (menej ako 2000m ² plochy)	•	Nie
Cestovný ruch – verejné ubytovanie		
Horské apartmány	o	Nie
Zdravotníctvo a sociálne služby		
Ambulancie	o	Nie
Maloobchod		
Potraviny, zmiešaný tovar	•	Áno
Kultúra		
Knižnica (obecná, regionálna, krajská)	o	Nie
Výstavné priestory (výstavné areáli a siene)	•	Nie
Kultúrno –osvetové zariadenia, klubovne	•	Áno
Kostoly, modlitebne, synagógy, meditačné priestory	o	Áno
Cintoríny, domy smútku, urnové háje, krematóriá	•	Áno
Zeleň		
Parky a iné typy verejnej parkovej zelene	o	Áno
Zeleň v obytných územiach	o	Áno
Zeleň pri občianskej vybavenosti	•	Áno
Ostatná zeleň (cintoríny, kempy, zeleň peších zón, ...)	•	Áno
Zeleň pri výrobných a priemyselných areáloch	•	Nie
Prírodná zeleň (lesy)	•	Áno
Služby		
Služby pre obyvateľov (murár, elektrikár, a iné)	•	Áno

• odporúčaná vybavenosť

o alternatívne doplnenie vybavenosti

3.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Rozvoj územia, ako aj rozvoj lokálnych ekonomík, je ovplyvňovaný „vnútornými a vonkajšími“ faktormi a kombináciou ich vzájomného pôsobenia. Medzi faktory ovplyvňujúce rozvoj územia patria endogénne a exogénne zdroje, ich vzájomná súvislosť a najmä schopnosť ich zhodnocovania. Prírodné a kultúrne zdroje, stav ekosystémov, stupeň rozvoja hospodárstva a priemyslu, kvalita služieb, zavádzanie vedy a výskumu do praxe sú dôležitým potenciálom pre rast konkurencieschopnosti, a s tým súvisiaci stupeň ekonomickej aktivity. Významne ovplyvňujú nielen rozvoj obce Kalinov, ale aj rozvoj ekonomík v blízkom okolí.

VONKAJŠIE FAKTORY ROZVOJA ÚZEMIA, VPLYV VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA ROZVOJ ÚZEMIA

V súvislosti s analýzou vonkajšieho prostredia a jeho vplyvu na rozvoj a rast miestnej ekonomiky obce Kalinov bola použitá STEEP analýza vonkajších faktorov.

Vyššie spomínané faktory z pohľadu vonkajšieho prostredia **v sociálnej, technologickej ekonomickej, ekologickej a politickej** oblasti ovplyvňujú schopnosť vytvárať pracovné príležitosti, a tým nepriamo ovplyvňujú výšku migračného salda, ktorá bola ku koncu roka 2014 v okrese Medzilaborce + 9 (rozdiel medzi vyst'ahovanými a prisťahovanými), ako aj výšku celkového prírastku, úbytku, ktorá bola - 58 (narodení, zomrelí, vyst'ahovaní, prisťahovaní) (ŠÚ, údaj ku 31.12.2014).

Z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia na rozvoj miestnej ekonomiky v obci Kalinov má v rámci okresu podstatnejší význam 5 miest, Medzilaborce, Svidník, Stropkov, Humenné a Snina. Okresné mesto Medzilaborce rozkladajúce sa na juhu od obce Kalinov je vzdialené 13 km.

Keďže obec Kalinov leží neďaleko hranice s Poľskom, najbližšie mesto na poľskej strane smerom na severovýchod je 60 km vzdialený Sanok.

Obec Kalinov je jednou z 23 obcí okresu Medzilaborce, ktorý rozlohou patrí k menším okresom SR, pretože je takmer o 200 km² menší ako priemerný okres Slovenskej republiky. Rozprestiera sa v Laboreckej vrchovine. Na severe hraničí s Poľskom, pričom sa tu nachádza hraničný priechod Palota.

Ku 31.12.2014 žilo v okrese Medzilaborce 12 252 obyvateľov, z toho v produktívnom veku bolo 68,12%. Priemerný vek obyvateľov bol 41,41. Nezamestnanosť v okrese bola 19,95, z toho muži 19,57 % a ženy 20,47%. Z celkového počtu obyvateľov žije v okrese v predproduktívnom veku (do 14 rokov) 1 771 obyvateľov, v produktívnom veku (od 15 – 64)

Žije v okrese 8 346 a v poproduktívnom veku (65+) žije 2 135 obyvateľov. Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie v okrese je 925. Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie so zdravotným postihnutím je 95. Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie – absolventi-109, počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie - mladiství-5. Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry sa v okrese Medzilaborce žije 1 883 osôb bez vzdelania. /Zdroj: Štatistický úrad SR 2014/.

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Medzilaborce - 19,95% v porovnaní s mierou evidovanej nezamestnanosti v Prešovskom samosprávnom kraji -17,45 % je takmer o 2,5 % vyššia (ŠÚ, údaje ku 31.12.2014).

Na trhu práce v okrese Medzilaborce má dominantné postavenie strojársky priemysel, ktorý reprezentuje závod STROJLAB, s.r.o. Menej významné postavenie má v súčasnosti sklársky priemysel zaoberajúci sa brúsením skla, výrobou a predajom kryštálových lustrov. V tomto odvetví pôsobí niekoľko výrobných subjektov, pričom najväčším je GLASS –LUSTROVÉ KOMPONENTY, s.r.o. O niečo menšie sú Interglass, s.r.o. a LUSK SK, s.r.o.

V rámci okresu je zaznamenaný úpadok poľnohospodárskej výroby. Poľnohospodárskou výrobou sa zaoberajú spoločnosti Poľnoslužby Čabiny spol. s.r.o. a Družstvo Hluboká Rokytovce. Nastáva aj zmena v štruktúre právneho a vlastníckeho stavu subjektov zaoberajúcich sa poľnohospodárskou výrobou, a taktiež zmena prechodom z formy družstiev na spoločnosti s ručením obmedzeným a na akciové spoločnosti.

Podľa odvetvovej štruktúry najviac podnikateľov v okrese Medzilaborce podnikalo v priemyselnej výrobe (32%), vo veľkoobchode a maloobchode (0,20%), a v poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove (12,5 %).

Podľa databázy Ministerstva hospodárstva SR, MH Invest s.r.o. je na území MAS LABOREC lokalizovaný Priemyselný park Medzilaborce o rozlohe 4,75 ha.

Do územia okresu zasahuje Chránená krajinná oblasť Východné Karpaty. V rámci nej nájdeme prevažne aj maloplošné chránené územia okresu, národnú prírodnú rezerváciu - Palotskú jedlinu a päť prírodných rezervácií - Beskydy, Haburské rašelinisko, Jarčiská, Mokré lúky pod Čertižným a prírodnú rezerváciu Pod Demjatou.

Chránená krajinná oblasť (CHKO) zahŕňa územie okresov Humenné, Medzilaborce, Svidník a Snina. Na hranici katastrov obcí Kalinov a Habura sa nachádza v doline Hlbokého potoka prírodná rezervácia Pod Demjatou. Patrí do územia CHKO Východné Karpaty.

Z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia na rozvoj miestnej ekonomiky v obci Kalinov je podstatný vplyv viacerých faktorov na úrovni Prešovského kraja. Obec Kalinov sa nachádza na

území bývalej Zemplínskej župy, a v súvislosti s tým sa na dotknutej časti územia Prešovského kraja zachovali významné historické pamiatky.

Na území okresu sa nachádzajú významné kultúrne pamiatky, sú to najmä gréckokatolícke kostoly, zvonice, kaštiele a kaplnky, ale aj iné:

Medzilaborce – Cerkev sv. Ducha - pravoslávny chrám postavený v roku 1949 v staroruskom renesančnom slohu. Postavený bol namiesto starého dreveného pravoslávneho chrámu. V chráme boli obnovené maľby gréckym ikonopiscom žijúcim v USA Dimitriosom Leussisom a Dušanom Kandrinčákom z Medzilaboriec. Za obdobie štyroch rokov na ploche 1600 m² stvárnil tristo päťdesiat ikon.

Múzeum Andyho Warhola bolo otvorené 30. júna 1991 vďaka iniciatíve Johna Warhola, viceprezidenta nadácie Andyho Warhola v New Yorku a ďalších nadšených propagátorov zakladateľa pop-artu. Veľká sála múzea patrí originálom a plagátom Andy Warhola, výtvarníka, predstaviteľa pop-artu, ktorého rodičia pochádzali z neďalekej obce Miková. Múzeum moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach je jedinou inštitúciou v Európe, ktorá sa venuje dielu a pôvodu jedného z najvýznamnejších umelcov druhej polovice 20. storočia – Andymu Warholovi.

Na cintoríne v **obci Čertižné** sa nachádzajú kultúrne pamiatky - hroby buditeľov Adolfa Ivanoviča Dobrianskeho a Júliusa Stavrovského-Popradova. V obci je gréckokatolícky chrám z roku 1928 s nádherným interiérom.

V obci **Krásny Brod** sa nachádza Monastyr rádu svätého Bazila Veľkého založený v 14. storočí. Je jedným z najstarších a najkrajších monastyrov na Slovensku, ktorý priamo nadväzuje na cyrilo-metodskú tradíciu. Za ruinami sa v zachovalom stave nachádza kaplnka Pokrova. Do roku 1752 tu stáli len drevené kostolíky, ktoré často podliehali požiarom. V tomto roku bol vybudovaný prvý kamenný monastyr, ktorý bol trikrát zničený. Naposledy počas prvej svetovej vojny. Nad vchodom bol pôvodne umiestnený nápis pripomínajúci zázračné uzdravenie. Koncom 19. storočia sa tu nachádzala aj rafinéria ropy.

V **Habure** bola v roku 2014 inštalovaná socha kniežaťa Laborec. Autorom sochy je akademický sochár Ján Ťapák. Má päť metrov a je umiestnená na kamennom podstavci nad obcou. Socha symbolizuje uvedomenie si rusínskych koreňov miestneho obyvateľstva. V podstavci sochy (1,7 m) sú vložené hrudy zeme zo 106 rusínskych obcí. **Drevený kostolík:** Ide o kópiu pôvodného chrámu, ktorý stál v obci pred 250 rokmi. Chrám je najmladším dreveným kostolíkom na Slovensku. Pôvodný chrám stál v Habure už pred rokom 1510. Obec ho však v roku 1759 darovala susednej obci Malá Poľana, kde nemali vlastný chrám. **Pomník Ľ. Kukorelliho:** viedol partizánsky oddiel Čapajev (neskôr partizánska brigáda a zväzok), ktorý

vyvíjal diverznú činnosť proti nemeckej armáde. **Pamätná tabuľa** na pamiatku roľníckej vzbury v roku 1935.

Obec Svetlice – v 30.tych rokoch 20. storočia tu bola postavená pila.

Územie okresu Medzilaborce patrí medzi územia s jedinečným bohatým prírodným a kultúrnym potenciálom. Okrem uvedených chránených území a kultúrnohistorických pamätihodností je územie bohaté aj na rôzne organizované spoločenské podujatia. Každoročne sa tu konajú **folklórne festivaly**: Festival kultúry a športu v júni v Medzilaborciach, Dni Habury v júli v Habure, Radvanské slávnosti v auguste v Radvani nad Laborcom, Oslavy kultúry Rusínov v auguste v Roškovciach, ale konajú sa tu aj **stretnutia rodákov** v septembri v Palote.

Za pridanú hodnotu v oblasti cestovného ruchu môžeme považovať **cyklistickú infraštruktúru**.

Karpatská cyklistická trasa začína v Čertižnom, pokračuje cez Haburu, Medzilaborce, Ňagov, Čabalovce, Výravu, Svetlice, Sninu a Ubľu.

Cyklotrasa Komancza – Medzilaborce - bola otvorená v septembri 2001. Trasa cyklistického chodníka Medzilaborce – Komancza vedie cez hraničný priechod Palota – Radoszyce v dĺžke 170 km.

Turistické chodníky sú významným atraktorom v oblasti vidieckeho cestovného ruchu. Známe sú: turistická trasa: Kremenec – Ruské sedlo– Palota – Dukla (dĺžka 70 km, po červenej značke, trasa je súčasťou európskej turistickej magistrály prechádzajúcej okresom)

Habura – Chvastejov – Kejda – štátna hranica s PR

Habura - Medzi Haburky – Prídatky – štátna hranica s PR

Habura - Pod Chotárom – Dychtivka – Kamjana – Brúsy – pila – hlavná železničná stanica Medzilaborce

Habura – Pod Chotárom – Dychtivka – Miková, obec

Habura Klimov – Driečna

Palota - Lupkovský priesmyk

Čertižné - Laborecké sedlo, štátna hranica s PR

Kalinov - Paseky, štátna hranica s PR

Na území okresu sa nachádzajú aj známe lyžiarske strediská, ako napr. Danová, ale aj Borov, prvé súkromné lyžiarske stredisko na Slovensku.

PSK patrí svojou rozlohou a počtom obyvateľov k najväčším krajom. Na základe regionalizácie OECD patrí PSK medzi prevažne vidiecke regióny V sídelnej štruktúre PSK, tak, ako je to charakteristické pre celé územie SR, prevládajú malé obce do 1 000 obyvateľov.

Prešovský samosprávny kraj je na základe ekonomických ukazovateľov za posledné roky jedným z najzaostalejších regiónov Slovenska, čomu však nenasvedčuje územie bohaté na prírodné, kultúrne a historické zdroje. PSK patrí medzi kraje s najlepšou environmentálnou kvalitou. Na väčšine územia má PSK prostredie vysokej kvality. Prírodné prostredie je relatívne málo narušené najmä v oblastiach s nízkou ekonomickou aktivitou.

Na území kraja sa nachádza 66 území európskeho významu. Územie kraja je kvôli vyhovujúcej geologickej stavbe veľmi bohaté na výskyt minerálnych a termálnych vôd. Zastúpené sú všetky známe typy minerálnych vôd (prírodné minerálne vody, prírodné liečivé vody a prírodné minerálne vody stolové, okrem rádioaktívnych, niektoré dokonca vo veľkých koncentráciách). Sú považované za vzácny prírodný zdroj a bezpochyby sú ďalším predpokladom rozvoja územia.

Blízkosť zaujímavých prírodných jedinečností a kultúrno-historických, ale aj technických pamiatok dáva obci Kalinov predpoklad pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu. Podmienkou však zostáva dobudovanie kvalitnej turistickej a voľnočasovej infraštruktúry, kvalitné základné i doplnkové služby. Spokojnosť a dopyt návštevníkov po ďalších službách vytvorí potenciál pre vznik nových pracovných príležitostí.

STEEP analýza vonkajších faktorov	
Sociálne faktory	<ul style="list-style-type: none"> • prírastok, úbytok obyvateľov • migrácia obyvateľov • vzdelanie • sociálne postavenie obyvateľov • historický a kultúrny vývoj spoločnosti • náboženské vyznanie
Technologické faktory	<ul style="list-style-type: none"> • zavádzanie IKT • zavádzanie inovatívnych technológií do výroby, postupov a procesov • investície v budúcnosti
Ekonomické faktory	<ul style="list-style-type: none"> • prepojenie s politickými faktormi • stav jednotlivých sektorov národného hospodárstva • vývoj meny, kurzu, inflácie • kúpyschopnosť obyvateľstva
Ekologické faktory	<ul style="list-style-type: none"> • ekosystémový prístup • ekosystémové služby
Politické faktory	<ul style="list-style-type: none"> • stupeň liberalizácie a demokracie • legislatívne zmeny ovplyvňujúce podnikateľskú sféru • prenos kompetencií zo štátnej úrovne na nižšie úrovne

3.3 Ex post hodnotenie

Názov investície - projektu (obec, okres)	Číslo a názov aktivity	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov					
			Rok dokončenia	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ
1	2	3	4	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Rekonštrukcia MK	5.1 Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obsluhu regiónov	2112 - Miestne komunikácie	2010	98 631,22	98 631,22									
			2011			2011	98 631,22	98 631,22	94486,89		4 144,33			
Výstavba cykloturistickej trasy Kalinov-Mosczaniec	Prioritná os III: Podpora miestnych iniciatív (mikroprojekty) - I. výzva	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	2010	51 267,27	48 908,27	2010								
			2012			2011								
			2012			2012	51 267,27	51 267,27	5 126,72	43 577,17	2 563,38			
Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2.2 Budovanie a modernizácia verejného osvetlenia pre mestá a obce a poskytovanie poradenstva v oblasti energetiky	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia		56 747,40	51 241,63									
			2014			2014	56 737,40	56 737,40	48 679,51		8 057,89			
Zavedenie internetu	3.4.1. Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia		180 000,00	180 000,00									
			2014			2014	180 000,00	180 000,00	172 500,00		7 500,00			

3.4 Zhodnotenie súčasného stavu územia - SWOT analýza

OBLASŤ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - jedinečný prírodný potenciál - významný kultúrno – historický potenciál - tradícia v organizovaní kultúrnych podujatí - existencia cyklotrasy - potenciál na výstavbu cyklotrás a doplnkovej infraštruktúry - potenciál pre vidiecky cestovný ruch - potenciál pre výstavbu turistickej a rekreačnej infraštruktúry - potenciál pre výstavbu infraštruktúry súvisiacej s voľným časom a kultúrou - potenciál pre výstavbu všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov - zachovaný vidiecky ráz územia - blízkosť okresného mesta - dobré dopravné autobusové spojenie - skúsený manažment 	<ul style="list-style-type: none"> - vysoký počet obyvateľov v dôchodkovom veku - nízky rozpočet obce - nedostatočne zhodnotený kultúrno – historický potenciál - nedostatok subjektov zaoberajúcich sa poskytovaním kreatívnych služieb v oblasti kultúry - nedostatočne zhodnotený prírodný potenciál - nedostatočne využitý potenciál pre výstavbu cyklotrás a doplnkovej infraštruktúry - obecné objekty v zlom technickom stave - v katastri obce končí cesta 3. triedy - nedostatočná motivácia pre podnikanie vo vidieckom cestovnom ruchu - nedostatočne využitý marketing - neprebehla rekonštrukcia námestia
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - podpora v oblasti budovania cyklotrás z národnej úrovne - marketingové aktivity na národnej úrovni - podpora vidieckeho cestovného ruchu z národnej úrovne - možnosť podpory definovaných oblastí z EŠIF - možnosť podpory definovaných oblastí z iných finančných mechanizmov - blízkosť zamestnávateľov etablovaných na trhu - strategické dokumenty na úrovni PSK 	<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem o služby v oblasti vidieckeho cestovného ruchu - ukončenie činností alebo znižovanie stavu zamestnancov zamestnávateľmi z regiónu - nezáujem o domáce produkty-výstupy spracovania ovocia - neúspešnosť pri čerpaní finančných prostriedkov (NFP) - nedostatočné zhodnotenie prírodného a kultúrneho potenciálu - vysoká miera nezamestnanosti

OBLASŤ SOCIÁLNA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - výborné klimatické podmienky - jedinečný prírodný potenciál vhodný pre umiestnenie inovatívnych sociálnych služieb - záujem obce prispôbiť sa moderným trendom v oblasti poskytovania inovatívnych komunitných sociálnych služieb - existencia subjektov poskytujúcich sociálne služby - tradícia a skúsenosti v oblasti poskytovania sociálnych služieb - záujem o poskytovanie inovatívnych foriem sociálnych služieb zo strany klientov 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok alternatívnych sociálnych a komunitných služieb ku existujúcim sociálnym službám - nedostatočné zhodnotenie prírodného a kultúrneho potenciálu - nízka diverzifikácia v oblasti služieb - nízka kvalita voľnočasovej infraštruktúry s využitím pre seniorov - nedostatočné podmienky pre sociálne začlenenie zdravotne a sociálne znevýhodnených osôb – nedostatok spoločných relaxačných plôch - nedostatočné využívanie marketingových aktivít - absencia spolupráce poskytovateľov sociálnych služieb na nadnárodnej úrovni
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - blízkosť okresného mesta – potenciálni klienti využívajúci kvalitné sociálne služby - vytvorenie priaznivých podmienok pre rozvoj sociálnych služieb, napr. aj prostredníctvom štátnej legislatívy, štátnych dotácií a NFP - možnosť podpory v rámci dosiahnutia globálneho cieľa z EŠIF - možnosť podpory definovaných aktivít z iných finančných mechanizmov 	<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem zo strany súkromného a neziskového sektora o partnerstvo s verejným sektorom - nedostatočný záujem zo strany klientov - nedostatočný záujem o poskytovanie služieb zo strany poskytovateľov - nedostatok štátnych dotácií na podporu, skvalitnenie a na vznik nových foriem sociálnych služieb - neúspešnosť po podaní ŽoNFP

OBLASŤ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - jedinečná okolitá príroda - chránené vtáčie územie - chránené územie európskeho významu - chránená krajinná oblasť - veľká rozloha lesov – 800 ha - zdravé životné prostredie - potenciál pre zdravý životný štýl - záujem o ochranu existujúcich ekosystémov - potenciál pre zriadenie obecného komunálneho kompostoviska - záujem obyvateľov o zhodnotený BRKO - kompost 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudovaná ČOV - zlý technický stav verejných budov – vysoká energetická náročnosť - absencia zhodnocovania BRKO
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť podpory definovaných oblastí z EŠIF - možnosť podpory v oblasti z iných finančných mechanizmov - možnosť štátnych dotácií a grantov 	<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem zo strany podnikateľov produkujúcich BRKO - nedostatočná prevencia pred environmentálnymi rizikami - neúspešnosť pri čerpaní finančných prostriedkov z iných finančných mechanizmov

3.5 Identifikácia potrieb a možností rozvoja

1. Vytvoriť pracovné príležitosti a zvýšiť zamestnanosť a motivovať k zakladaniu mikro a malých podnikov, podpora nových výrobkov s vyššou pridanou hodnotou, trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí do pracovného života, zvýšenie šancí pre 50+.
2. Väčší dôraz ochrane, rozvoju, zhodnocovaniu a efektívnemu využívaniu endogénnych zdrojov, kultúrneho a prírodného dedičstva.
3. Zvýšenie investícií do infraštruktúry malých rozmerov, technickej, sociálnej, voľnočasovej, turistickej a kultúrnej, najmä v nadväznosti na podporu aktívneho a zdravého starnutia.
4. Zvýšenie individualizácie miery podpory v oblasti poskytovaných sociálnych služieb podľa potrieb prijímateľov a rozvoj alternatívnych sociálnych služieb. Rozšírenie typov poskytovaných ambulantných a terénnych služieb, zvýšenie ich kvality.
5. Kladenie väčšieho dôrazu na ochranu biologickej diverzity, efektívne využívanie pôdy, ekosystémový prístup a podpora ekosystémových služieb, vrátane zelených infraštruktúr, podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov
6. Zavádzanie zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu, prevencia pred vznikom odpadu, budovanie povedomia o nakladaní s odpadom

4 STRATEGICKÁ ČASŤ

Vízia

„Kalinov – znovuobjavená lokalita“

Prioritná oblasť: HOSPODÁRSTVO	Prioritná oblasť: SOCIÁLNA (SLUŽBY)	Prioritná oblasť: ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Globálny cieľ	Globálny cieľ	Globálny cieľ
Územie priaznivé pre „naštartovanie“ miestnej ekonomiky a jej rast	Prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym službám podporiť sociálne začlenenie zdravotne a sociálne znevýhodnených osôb	Zachovať jedinečnosť ekosystémov európskeho významu pre ďalšie generácie
Špecifické ciele	Špecifické ciele	Špecifické ciele
Efektívnejšie využívať a chrániť prírodné a kultúrno – historických zdroje	Zvýšiť pridanú hodnotu nových sociálnych služieb ich umiestnením v prostredí s vysokou environmentálnou hodnotou.	Efektívne využívať a chrániť prírodné zdroje

5 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
HOSPODÁRSTVO	1.1.1: Podpora vidieckeho cestovného ruchu	1.1.1.1 Rekonštrukcia námestia
		1.1.1.2 Výstavba a rekonštrukcia cyklotrás, vrátane doplnkovej infraštruktúry
		1.1.1.3 Výstavba vyhlídkovej veže
		1.1.1.4. Výstavba detského ihriska
		1.1.1.5 Výstavba multifunkčného športoviska
		1.1.1.6 Cieleny marketing

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
SOCIÁLNA (SLUŽBY)	2.1.1: Cieleny investovanie podporujúce vznik „dopytovaných“ sociálnych služieb	2.1.1.1: Vznik a poskytovanie inovatívnych sociálnych služieb

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	3.1.1 Eliminácia nepriaznivých vplyvov ľudskej činnosti na životné prostredie prostredníctvom cielených investícií	3.1.1.1 Výstavba čističky odpadových vôd
		3.1.1.2 Výstavba kompostoviska a zaobstaranie doplnkovej techniky
		3.1.1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti budov – kultúrneho domu a obecného úradu
		3.1.1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti budov – rekonštrukcia bývalej školy na denný stacionár

5.1 Ukazovatele

PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSTVO				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
1.1.1: Podpora vidieckeho cestovného ruchu				
1.1.1.1: Rekonštrukcia námestia				
	Zrekonštruovaná plocha námestia	m ²	0	
1.1.1.2: Výstavba a rekonštrukcia cyklotrás, vrátane doplnkovej infraštruktúry				
	Nové a zrekonštruované cyklotrasy	m	0	
1.1.1.3: Výstavba vyhlídkovej veže				
	Nová vyhlídková veža	počet	0	
1.1.1.4. Výstavba detského ihriska				
	Nové detské ihrisko	počet	0	
1.1.1.5 Výstavba multifunkčného športoviska				
	Nové multifunkčné ihrisko	počet	0	
1.1.1.6 Cieleny marketing				
	Marketingové aktivity	počet	0	

PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA (SLUŽBY)				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
2.1.1: Cielené investovanie podporujúce vznik „dopytovaných“ sociálnych služieb				
2.1.1.1: Vznik a poskytovanie inovatívnych sociálnych služieb				
	Nové inovatívne sociálne služby	počet	0	

PRIORITNÁ OBLASŤ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
3.1.1 Eliminácia nepriaznivých vplyvov ľudskej činnosti na životné prostredie prostredníctvom cieľných investícií				
3.1.1.1 Výstavba čističky odpadových vôd				
	Nová čistička odpadových vôd	počet	0	
3.1.1.2 Výstavba kompostoviska a obstaranie strojov a zariadení				
	Nové kompostovisko	počet	0	
3.1.1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti budov – kultúrneho domu a obecného úradu				
	Zrekonštruovaná plocha	m ²	0	
3.1.1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti budov – rekonštrukcia bývalej školy na denný stacionár				
	Denný stacionár	počet	0	

5.2 Projektové zámery

P. č.	Názov investora	Typ zámeru	Klasifikácia stavby	Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Stručný popis, resp. poznámky	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný			Ukazovatele výstupov		Stav pripravenosti projektového zámeru		Predpoklad. termín realizácie (od - do)	Predpoklad. náklady	Priorita zámeru	Realizácia projektu je viazaná na podmienku
						Oblasť	Kategória	Iné	Ukazovateľ / jednotka	Plánovaná hodnota	Stav	Iné			Priorita	
1	2	3	4	5	6	7a	7b	7c	8a	8b	10a	10b	11	12	13	14
1.	Obec Kalinov	Investičný	1273 - Historické alebo chránené pamiatky	Rekonštrukcia námestia	Pamätník (NKP) z druhej svetovej vojny	Cestovný ruch	Kultúrne a historické pamiatky		počet návštevníkov	3 000 osôb / rok	Spracovaná štúdia		2016 - 2017	300 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	získania finančných prostriedkov
2.	Obec Kalinov	Investičný	2223 - Miestne kanalizácie	Čističky odpadových vôd	pri rodinných domoch	Životné prostredie	Ochrana prírody		počet rodinných domov	100	V štádiu úvah		2017 - 2022	200 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	získania finančných prostriedkov
3.	Obec Kalinov	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Výstavba kompostoviska	výstavba kompostoviska na BRO, nákup traktora a drviča	Životné prostredie	Zhodnocovanie odpadu		počet obyvateľov	273	Spracovaná projektová dokumentácia		2016 - 2017	100 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	získania finančných prostriedkov
4.	Obec Kalinov	Investičný	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	Rekonštrukcia kultúrneho domu a obecného úradu	zateplenie obvodového plášťa a rekonštrukcia interiéru kultúrneho domu	Sociálna infraštruktúra	Kultúra		počet obyvateľov	274	V štádiu úvah		2017 - 2018	200 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	získania finančných prostriedkov
5.	Obec Kalinov	Investičný	1264 - Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	Rekonštrukcia bývalej školy na denný stacionár	zateplenie obvodového plášťa, výmena okien a strechy	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		počet klientov	55	V štádiu úvah		2017 - 2020	150 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	získania finančných prostriedkov
6.	Obec Kalinov	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Výstavba cyklotrasy	k strážnej veži z druhej svetovej vojny na hranici s PL	Cestovný ruch	Kultúrne a historické pamiatky		počet turistov	2 000 osôb / rok	V štádiu úvah		2016 - 2017	60 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	získania finančných prostriedkov
7.	Obec Kalinov	Investičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Výstavba vyhládkovej veže	výška 30 m, materiál drevo	Cestovný ruch	Iné - doplnky	turistika	počet turistov	3 000 osôb / rok	V štádiu úvah		2016 - 2018	100 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	získania finančných prostriedkov
8.	Obec Kalinov	Investičný	2411 - Športové ihriská	Výstavba detského ihriska a športoviska	pri dennom stacionári	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		počet detí a návštevníkov	100	V štádiu úvah		2018 - 2020	100 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	získania finančných prostriedkov

5.3 Projektové zámery so spracovanou štúdiou / projektovou dokumentáciou / vydanými povoleniami

Prioritná oblasť: HOSPODÁRSTVO					
Aktivita: Rekonštrukcia námestia					
Základné údaje					
Garant:		obec			
Kontaktná osoba		starosta / poverená osoba			
Začatie a ukončenie projektu		2016-2017			
Stav pred realizáciou		Nevyhovujúci stav námestia			
Cieľ		Zvýšiť počet návštevníkov			
Výstup		Zrekonštruované a moderné námestie			
Výsledok		Atraktívne prostredie			
Poznámka					
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik			Predpokladaný termín		
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)			2016		
Príprava a podanie žiadosti o NFP			2016		
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy			2016		
Realizácia projektu / kolaudácia			2016 / 2017		
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	300 000,00	x	x	x	
Spolu	300 000,00	x	x	x	

Prioritná oblasť: ŽIVOTNÉ PROSTREDIE					
Aktivita: Výstavba kompostoviska a obstaranie strojov a zariadení					
Základné údaje					
Garant:		Obec			
Kontaktná osoba		Starosta / poverená osoba			
Začatie a ukončenie projektu		2016-2017			
Stav pred realizáciou		Nie je zhodnocovaný BRKO			
Cieľ		Zapojiť obyvateľov do ochrany ŽP			
Výstup		Obecné kompostovisko			
Výsledok		Využívanie kompostu obyvateľmi obce			
Poznámka					
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik			Predpokladaný termín		
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)			2016		
Príprava a podanie žiadosti o NFP			2016		
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy			2016 / 2017		

Realizácia projektu a kolaudácia		2016 / 2017			
Financovanie projektu					
<i>Druh výdavku</i>	Náklady spolu	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	100 000,00	x	x	x	
Spolu	100 000,00	x	x	x	

6 REALIZAČNÁ ČASŤ

6.1 Akčný plán

Opatrenie / Aktivita	Obdobie realizácie	Zdroj financovania				Ukazovateľ
		ĽU	SR	Obec	iné	
Prioritná oblasť HOSPODÁRSTVO						
1.1.1: Podpora vidieckeho cestovného ruchu						
1.1.1.1: Rekonštrukcia námestia	2016-2017	x	x	x		
1.1.1.2: Výstavba a rekonštrukcia cyklotrás, vrátane doplnkovej infraštruktúry	2016-2017	x	x	x		
1.1.1.3: Výstavba vyhliadkovej veže	2016-2018	x	x	x	x	
1.1.1.4. Výstavba detského ihriska	2018-2020	x	x	x	x	
1.1.1.5 Výstavba multifunkčného športoviska	2018-2020	x	x	x		
1.1.1.6 Cieleny marketing	2016-2023	x	x	x	x	
Prioritná oblasť SOCIÁLNA (SLUŽBY)						
2.1.1: Cielené investovanie podporujúce vznik „dopytovaných“ sociálnych služieb						
2.1.1.1: Vznik a poskytovanie inovatívnych sociálnych služieb	2017-2019	x	x	x		
Prioritná oblasť ŽIVOTNÉ PROSTREDIE						
3.1.1 Eliminácia nepriaznivých vplyvov Pudskej činnosti na životné prostredie prostredníctvom cielených investícií						
3.1.1.1 Výstavba čističky odpadových vôd	2017-2022	x	x	x		
3.1.1.2 Výstavba kompostoviska a doplnkovej techniky	2016-2017	x	x	x		
3.1.1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti budov – kultúrneho domu a obecného úradu	2017-2020	x	x	x		
3.1.1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti budov – rekonštrukcia bývalej školy na denný stacionár	2017-2020	x	x	x		

7 FINANČNÁ ČASŤ

Opatrenie	Aktivita	Klasifikácia stavby	Ukazovateľ	Termín realizácie projektu	Náklady spolu	Zdroje financovania				
						ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Úverové zdroje	Iné
1	2	3	4	5						
Prioritná oblasť HOSPODÁRSTVO										
1.1.1: Podpora vidieckeho cestovného ruchu	1.1.1.1 Rekonštrukcia námestia	1273 - Historické alebo chránené pamiatky		2016-2017	300 000,00					
	1.1.1.2 Výstavba a rekonštrukcia cyklotrás, vrátane doplnkovej infraštruktúry	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.		2016-2017	60 000,00					
	1.1.1.3 Výstavba vyhlídkovej veže	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.		2016-2018	100 000,00					
	1.1.1.4. Výstavba detského ihriska	2411 - Športové ihriská		2018-2020	25 000,00					
	1.1.1.5 Výstavba multifunkčného športoviska	2411 - Športové ihriská		2018-2020	75 000,00					
Prioritná oblasť SOCIÁLNA (SLUŽBY)										
2.1.1 Cielené investovanie podporujúce vznik „dopytovaných“ sociálnych služieb	2.1.1.1: Vznik a poskytovanie inovatívnych sociálnych služieb	-		2017-2019						
Prioritná oblasť ŽIVOTNÉ PROSTREDIE										
3.1.1 Eliminácia nepriaznivých vplyvov ľudskej	3.1.1.1 Výstavba čističky odpadových vôd	2223 - Miestne kanalizácie		2017-2022	200 000,00					

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce
na obdobie 2015 - 2023**

činnosti na životné prostredie prostredníctvom cieľných investícií	3.1.1.2 Výstavba kompostoviska a doplnkovej techniky	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.		2016-2017	100 000,00					
	3.1.1.3 Zvýšenie energetickej efektívnosti budov – kultúrneho domu a obecného úradu	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu		2017-2020	200 000,00					
	3.1.1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti budov – rekonštrukcia bývalej školy na denný stacionár	1264 - Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia		2017-2020	150 000,00					

8 ZÁVER

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce predstavuje strednodobý plánovací dokument. Globálne a špecifické ciele definované v rámci jednotlivých prioritných oblastí boli stanovené na základe údajov spracovaných v odborných analýzach a sumarizovaných v analytickej časti. Výstupy boli premietnuté do identifikovaných potrieb. Stratégia Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kalinov je vypracovaná s cieľom vytvoriť podmienky pre zvyšovanie kvality života obyvateľov, a to prostredníctvom cielene nasmerovaných intervencií do definovaných oblastí rozvoja podporujúcich rozvoj miestnej ekonomiky a služieb v životnom prostredí s vysokou kvalitou.

Implementácia programu bude priebežne monitorovaná a hodnotená s ohľadom na výsledky a dopad realizovaných intervencií.

9 Použité zdroje

1. Štatistický úrad SR
2. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov
3. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov
4. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001
5. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja
6. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2010
7. Stratégia Európa 2020
8. Integrovaný regionálny operačný program